

LITIJSKI PREDILEC

MAJ ŠT. 9

GLASILO DELAVCEV PREDILNICE LITJA 228514

LETO XXIV.

7. zvezno tekmovanje predic

Naše predice 3. v Jugoslaviji

Letošnje zvezno tekmovanje predic se je odvijalo v Bosanski Dubici v delovni organizaciji »Knežopoljka« 22. in 23. aprila. Vsako leto je tekmovanje v drugi republiki in tako je letos prišla na vrsto Bosna in Hercegovina.

DO »Knežopoljka« je bila do aprila 1981. letasamo tkalnica. Moderna predilnica obratuje šele 2 leti. Izdelujejo bombažno česano prejo od tega del v mešanici s poliestrom. Letno prirovedejo 2.000 ton preje. Izdelujejo prejo od Nm60 navzgor. Zaposlenih imajo okrog 500 delavcev.

Tekmovanje se vsako leto odvija na prstančnih strojih firme »Krušik«, ki je poleg zveznega odbora sindikatov tekstilne in usnjarske industrije tudi pokrovitelj tekmovanja. Namen tekmovanja je predvsem povečati produktivnost v predilnicah, poleg tega pa je vsako tekmovanje manifestacija bratstva in enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije.

Samo tekmovanje je sestavljeno iz teoretičnega in praktičnega dela. V teoretičnem delu so predice reševale teste iz osnov tehnologije predenja, tekstilnih surovin in samoupravljanja. Praktični del tekmovanja je bil drugi dan na prstančnih strojih firme »Krušik« TB-318, na katerih je tekla česana preja Nm60. Tekmuje se tako, da se meri čas, ki ga porabi predica, da poveže 100 niti, katere pred tem sama potrga.

Tekmovanja se je udeležilo 23 ekip, rezultati pa so bili naslednji:

1. mesto Bombažna predilnica Glina — čas 25 min, 35 sek

2. mesto »Knežopoljka« Bos. Dubica — čas 28 min, 54 sek

3. mesto Predilnica Litija — čas 29 min, 1 sek

Naše predice so dosegle naslednje posamezne rezultate:

Bračič Marija — čas 6 min, 53 sek

Balant Joža — čas 7 min, 1 sek

Erjavec Ema — čas 7 min, 7 sek

Vidmar Fani — čas 8 min.

Izmed slovenskih predilnic so se tekmovanja udeležile še: Tekstilindus Kranj (7. mesto), Tekstina Ajdovščina (8. mesto), MTT Maribor (21. mesto). Glede na to, da je bila letos konkurenca večja kot prejšnja leta, pa tudi pogoji dela so nekoliko

drugačni od naših (manjša delitev vreten in višje Nm) lahko ocenimo nastop naših predic kot uspešen.

Več o tekmovanju in o svojih vtisih bodo tekmovalke napisale za prihodnjo številko časopisa.

Franc Lesjak, ml

V tej številki

pričenjamo objavljati spomine našega someščana Antona Brica na pohod slovenske delegacije na II. zasedanje Avnoja — na 2. strani,

— uspehi naših stabilizacijskih ukrepov — na 3. strani,

— investicije in pravilnik o termalnem zdravljenju — na 4. strani,

— v tej in prihodnji številki objavljamo poročila odborov in komisij delavskega sveta.

— preberite tudi ostalo

Naše predice — tekmovalke. Od leve: Joža Balant, Anica Bračić, Fani Vidmar, Ema Erjavec. Zadaaj stoji vodja, Franc Lesjak.

Kako nevarno je križišče med našo poslovno zgradbo in proizvodnimi oddelki preberite — na 5. strani.

3 leta brez Tita

Minevajo tri leta, odkar je med delovne ljudi in občane Jugoslavije mrzlo zarezala novica, da je po hudi bolezni v ljubljanskem kliničnem centru umrl maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito. Narodi Jugoslavije do takrat verjetno še nobene izgube niso tako boleče občutili, kajti Tito je poosebljal celo Jugoslavijo.

Mnogi v tujini so po Titovi smrti napovedali zlom Jugoslavije. Dejansko smo se po tem srečali s kontrarevolucijo na Kosovem in zaostreno go-

spodarsko situacijo, vendar daleč od tega, da bi v tem že prepoznali propad Jugoslavije.

Tudi v teh težavnih časih so Titove ideje in vizija prihodnosti še in vedno bolj aktualne. Njegove ideje na vseh področjih našega življenja in dela so še vedno vodilo za naš vsakdan.

In tako Tito nikoli ne bo umrl, njegovo delo, ideje, njegova vizija samoupravnega socializma se uresničujejo in potrjujejo.

Andrej Krhlikar

Pred 40. obletnico 2. zasedanja Avnoja Pohod slovenske delegacije na 2. zasedanje AVNOJA — 29. novembra 1943 v Jajce

Letos bo minilo 40 let od II. zasedanja AVNOJ-a. Slovenska delegacija se je odpravila mesec dni po zboru odposlancev slovenskega naroda v Kočevju — proti mestu Jajcu.

Potovanje do tja in nazaj je trajalo 40 dni. Hodili so peš, se vozili s konjsko in volovsko vprego, kamioni, avtobusom in celo z vlakom — »čičrom«.

Prepotovali so približno 100 km v pozni jeseni, v dežju, snegu in mrazu. Potovali so skozi področja, ki so jih nadzirali ustaši, četniki in Nemci, čez zastražene ceste, železniške proge in reke. Mimo sovražnikovih položajev in bunkerjev so srečno prispeli na cilj in se tudi srečno in zdravi vrnili z dolge poti.

V zaščitni četi, ki je spremljala odposlance iz Slovenije na II. zasedanje AVNOJ-a je bil tudi Litijan, Anton Bric-Sil, ki je v času vojne odšel med prvimi mladinci v partizane. V tej skupini, ki je odšla 10. januarja 1943 v Zasavski bataljon, sta bila prav tako naša dolgoletna sodelavca Koprivnikar Tone-Gorki in Kos Franc-Berto.

V nekaj nadaljevanjih bomo objavili spomine tov. Brica na to dolgo, izredno pomembno pot od Baze 20 na kočevskem Rogu do mesteca Jajca in nazaj.

S tem želimo spomniti naše sodelavce in upokojece na pomemben dogodek v naši NOV pred 40 leti.

Izvršni odbor Osvobodilne fronte Slovenije je od 1. do 3. oktobra 1943 sklical v Kočevju Zbor odposlancev slovenskega naroda. Odposlanci so prišli s Primorke, Koroške, Notranjske, Štajerske, Istre, Dolenjske, Bele Krajine in celo iz zasedene Ljubljane. Zbrali so se odposlanci vsega slovenskega naroda. Na Zbor je prišel iz Vrhovnega štaba NOV in POJ tov. Krištof-Edvard Kardelj, sodelovali pa so tudi predstavniki drugih republik. Za vrhovni štab Sretan Žujović, za Srbijo pop Vlado Zečević, za ZAVNOH, Božidar Magovac za HSS, dr. Ivan Ribar kot predsednik AVNOJ-a, dr. Vladimir Bakarič kot komisar glavnega štaba NOV in POH, slovenski glavni štab pa je zastopal nam. kom. generalpolkovnik Jaka Avšič.

Zbor odposlancev slovenskega naroda je obravnaval poročilo IOOF, poslušal refe-

rate o nalogah narodnoosvobodilnega boja, graditvi narodne oblasti, o gospodarstvu, financah in prehrani, obravnaval je vse pereče probleme narodnoosvobodilnega boja. Izvolil je Izvršni odbor OF in 110 članov plenuma OF, sprejel je več važnejših sklepov in resolucij.

Iz članov plenuma SNOO je izvolil tudi 42-člansko delegacijo v AVNOJ

Zbor odposlancev slovenskega naroda v Kočevju je bil v slovenski narodni zgodovini prvi demokratično izvoljeni zbor ljudskih predstavnikov. Pri nobenem drugem narodu zaslužnjene Evrope se v tem času ni zbralo toliko predstavnikov naroda izvoljenih na splošnih in neposrednih volitvah.

Sredi oktobra se je pričela nemška ofenziva. Nemci so ob veliki premoči ponovno

zasedli Novo mesto, Kočevje in še nekatera druga osvobodjena področja. Preiskali so celotno osvobodeno ozemlje Bele Krajine, Roga in drugih krajev. Naše ustanove so se razformirale in večinoma vključile v borbene enote. Prve dni novembra je nemška ofenziva prenehala, Nemci so se umaknili, le v večjih mestih so pustili svoje postojanke. Naše ustanove so se zopet zbrale na starih mestih, predvsem v Rogu.

Že pred ofenzivo sem odšel kot spremljevalec komisarja glavnega štaba tov. Borisa Kraigherja-Janeza s posebno patroljo na Primorsko. Zaradi silovite nemške ofenzive smo se vrnili in vso ofenzivo preživeli v VII. korpusu na področju Suhe Krajine. Po ofenzivi prve dni novembra pa smo se vrnili na staro Bazo 21. Pričelo se je spet dolgočasno življenje na Bazi, zapadlo je že nekaj snega, ki je oznanjal, da je zima pred durmi.

Nekaj dni po vrnitvi v Bazo 21 mi je Franc Rozman-Stane ukazal, naj se javim njegovemu namestniku Jaki Avšiču-Hrastu. Povedal mi je tudi, da ga bom spremljal v Vrhovni štab NOV in POJ na neko važno zasedanje in da bodo šli na to zasedanje še nekateri vodilni tovariši iz Baze 20 in drugih naših forumov. Med drugimi mi je še naročil, da se sami, brez teh tovarišev ne smemo vrniti. S tem je povedal vse. Večkrat sem že koga spremljal, a te poti sem se še posebno razveselil. Doma na Bazi je bilo dolgočas, sedaj pa bom videl nove kraje, nove ljudi — partizane, vrstili se bodo razburljivi dogodki. Vesel sem bil, ko sem zvedel, da bo zaščitno patroljo vodil moj dober znanec in zelo hraber borec

Albin Grajzer-Albin. Kot spremljevalec v glavnem štabu sem poznal vse vojaško in politično vodstvo narodnoosvobodilnega boja Slovenije in potihoma sem upal, da bom na tej poti videl in spoznal našega vrhovnega komandanta Tita. Njega smo takrat imenovali Stari. To ime smo že takrat izgovarjali z velikim spoštovanjem. Ko sem se javil generalu, mi je ta dejal, da naj se dobro oborožim. Na pot bomo šli brez opreme, da bomo bolj vojaški-gibljivi. Imel sem češko brzostrelko s tremi saržerji, dobil pa sem še tri dodatne saržerje, 4 bombe »kragujevke«, pištolo »Bere-to« pa sem imel že prej.

Že drugi dan je prišlo iz Baze 20 na našo Bazo 21 več članov IOOF in nekaj borcev za spremstvo. Na sam dan odhoda, 11. novembra 1943, pa je v glavni štab prišlo še več ljudi, da so se komaj porazdelili. Glavni štab je na vse strani razposlal kurirje, ki so iskali na Kočevskem zboru izvoljene delegate. Zaradi nemške ofenzive, ki se je pravkar končala, pa jih ni bilo lahko dobiti. Veliko se jih je med ofenzivo vključilo v brigade in druge enote, te pa so med ofenzivo naredile večje premike. Nekaj delegatov je bilo starejših in ne bi prenesli te poti, drugi so bili bolni, nekaj pa jih ni moglo iti zaradi opravljanja važnih vojaških dolžnosti (Ivan Maček-Matija, Franc Rozman-Stane). Iz hrvaškega glavnega štaba, ki je bil na Otočcu, je prišla depeša, da nas že čakajo patrole in vodiči, ki nas bodo pripeljali do Otočca. Točnega datuma zasedanja ni vedel nihče, niti točnega kraja, kamor gremo. Vedeli smo samo, da nekam na Hrvaško ali pa še dlje.

A. Bric (Se nadaljuje)

Uspehi naših stabilizacijskih prizadevanj

V okviru stabilizacijskih prizadevanj za premoščanje gospodarski težav v naši DO, ki se odražajo v splošnih gospodarskih težavah v SFRJ in vsem svetu smo pri nas sprejeli operativni načrt ukrepov za premagovanje obstoječih težav.

Rast materialnih stroškov je v današnjem času najmočnejše pogojena z nebrzdano rastjo cen in rastjo cen uvoženega reprodukcijskega materiala na račun vedno večjega razkoraka med vrednostjo domače in tuje valute, zato je gotovo, da moremo prihraniti le s količinskimi prihranki pri surovini, različnih materialih in energetiki.

Ne samo v zadnjih letih, že vseskozi je bila večkrat poudarjena zahteva, da je, poleg ostalih pogojev, za boljši poslovni uspeh, zelo pomembno tudi varčno, racionalno ravnanje s surovinami, zmanjševanje odpadkov, njihovo vračanje v proizvodnjo, zmanjševanje nepotrebne uporabe električne energije in ostalih energetskih surovin (mazut, plin, čistilna sredstva), večkratna uporaba zabojnih garnitur, optimalno izkoriščanje stojnega parka in delovnega časa, povečanje produktivnosti in drugo. Vsem tem zahtevam je potrebno posvetiti še toliko več skrbi v času najširših družbenih stabilizacijskih prizadevanj. Kje smo pri nas v tem pogledu največ prihranili. Poglejmo le nekaj uspehov v teh stabilizacijskih prizadevanjih, ki se finančno najobčutneje odražajo zaradi velikih absolutnih znakov.

Poraba električne energije

V letu 1982 smo porabili za 638.750 kWh manj električne energije kot v predhodnem letu (22.041.740 kWh v letu 1982), čeprav je bila proizvodnja v letu 1982 v globalu za 1,2 % višja kot v letu 1981.

Gotovo imajo pri tem največji zaslug varčevalni ukrepi, ker igrajo pri tovrstnem varčevanju največjo vlogo pozitivni človeški faktorji. Pri varčevanju smo največ z upoštevanjem:

- ugašanja vseh nepotrebnih svetlobnih teles, kadar so stroji stali; med prostimi dnevi pa tudi boilerjev,

- z rednejšim čiščenjem svetlobnih teles in zidov, ki omejujejo določen prostor,

- izklapljanjem elektro motorjev za pogon strojev, klime in ventilacije, če stroji niso obratovali,

- popolnejšim izkoriščanjem strojev v obratovanju (popolnejše zasedbe vreten),

- doslednim upoštevanjem zaporednega vključevanja strojev v zagon, kjer smo maksimalno prištedili pri obračunski moči konice.

Na ta način smo porabili tudi za 484.890 kWh manj kot v letu 1980. Vsi ti prihranki se odražajo tudi v vrednostnih rezultatih.

Poraba mazuta je odvisna od vremena v kurilni sezoni, mnogo pa se da prihraniti z varčevanjem, to je z občasnim izklapljanjem iz ogrevalnega sistema posameznih oddelkov in z upoštevanjem zunanjih toplotnih razmer. Na vsa zunanja, vhodna vrata smo namestili plastična nihalna vrata, da bi v prostoru obdržali več toplote. Tako smo na primer v kurilni sezoni 81/82 porabili 406.800 kg mazuta, v sezoni 82/83 pa le 258.570 kg, to je 63,4 % prehodne sezone, čeprav nas ni zeblo.

Služba vzdrževanja je poleg zadolžitve v stabilizacijskih prizadevanjih za zmanjšanje električne energije in mazuta, prihranila še pri deviznih sredstvih potrebnih za nabavo rezervnih delov za investicijska vzdrževanja, ker je uvoz določenih delov zamenjala z izdelavo le-teh v lastni režiji. Ta prizadevanja bo v letošnjem letu še povečala, tako da bi ostal le najnujnejši in nezamenljiv uvoz rezervnih delov.

V proizvodnji se vedno bolj postavlja vprašanje, kako z omejenim asortimentom repromateriala proizvesti zadovoljivo kvaliteto preje ob zmanjševanju odpadkov in povečanje finančnih uspehov. Izredno zahtevna naloga, ker jo omejujejo predvsem objektivne gospodarske težave v naši državi.

Na osnovi kazalnikov poslovnega uspeha, kjer je celotni prihodek v letu 1982 porastel za 26 % na leto 1981 (in za 8 % na plan), dohodek za

13 % (1 % pod planom), čisti dohodek za 20 % in 6 % na planiranega pri proizvodnji enojne, sukanne in previte preje skupaj, ki je bila za 1,2 % večja od leta 1981, moramo sklepati na uspešno realizacijo proizvodnih stabilizacijskih prizadevanj.

Tako menimo, da smo racionalneje vložili osnovno surovino in ostale reprodukcijske materiale v ugodnejšo strukturo proizvodnje, ki veže več strojnega parka in prinaša boljše finančne rezultate.

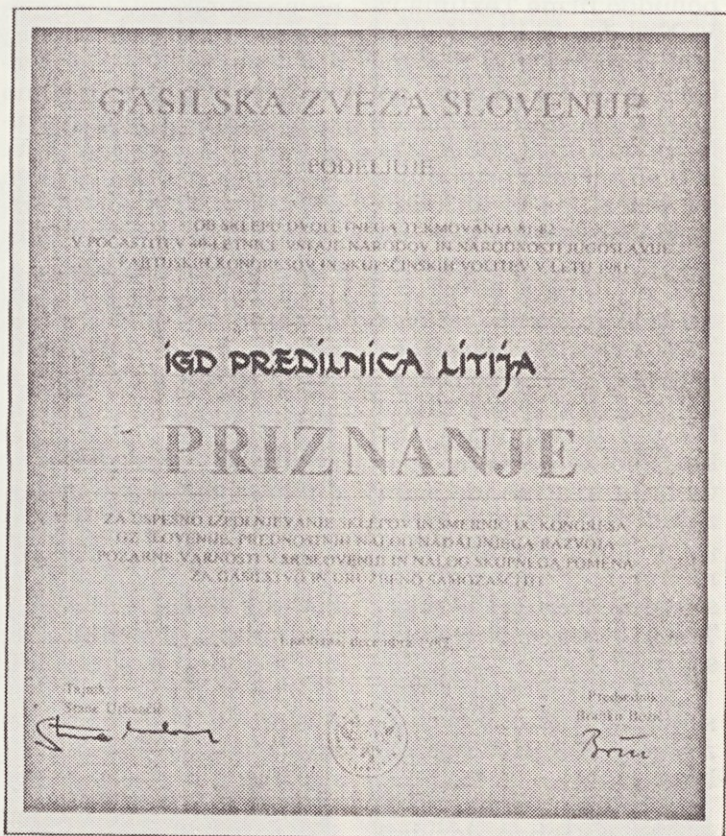
Tako smo proizvedli več česane in sukanne preje ter učinkovitih sukancev. Poleg tega smo zmanjšali število bombažnih in sintetičnih odpadkov za skoraj 16 %, tako da smo v mesecu juniju in juliju na ta račun že mogli izplačati višje osebne dohodke v smislu dobre stimulacije za še večja prizadevanja pri prihrankih na materialu, ker predstavlja pri nas suro-

vina 60 % vrednosti proizvoda. Najpomembnejša je ugotovitev, da smo z boljšo organizacijo dela in spremljajočimi pogoji povečali produktivnost v proizvodnih dejavnostih za 4,8 %, najbolj v sukalnici — 9,7 % in sukalnici učinkovitih sukancev za 12,6 %.

Če se zaradi visokega odstotka (11 %) bolniških izostankov, porodniških dopustov in zmanjšanje števila zaposlenih za 3 %, ne bi zmanjšala izkoriščenost delovnega časa za 1,3 %, ter da bi uspeli zmanjšati število pretrgov, bi bili finančni in fizični kazalci poslovanja še mnogo boljši.

Nekaj smo gotovo prihranili tudi pri manjši porabi novih zabojnih garnitur, na račun manjše potratnosti s prodajo starih zabojev, dalje z boljšim ravnanjem z vsemi vrstami stročnic in ostalimi pomožnimi materiali.

V. K.

Za uspešno delo v letu 1981-82 je litijsko gasilsko društvo Predilnice Litija prejelo priznanje za uspešno izpopolnjevanje sklepov in smernic 9. kongresa Gasilske zveze slovenije za izpolnjevanje prednostnih nalog in nadaljnega razvoja požarne varnosti v SR Sloveniji in nalog skupnega pomena za gasilstvo in družbeno samozaščito.

Priznanje potrjuje, da je požarna varnost v naši delovni organizaciji res na primerni višini, obenem pa nas seveda obvezuje, da bo naše delo na področju požarne varnosti tako uspešno tudi v bodoče.

NOVO

Pravilnik o termalnem zdravljenju

Kot je že bilo objavljeno smo v letošnjem letu vneli v sklad skupne porabe novo postavko, v znesku 100 tisoč novih din, namenjeno za pomoč delavcem pri zdraviliškem zdravljenju. Ta bo za nas še toliko bolj pomembna ker so programi SIS za zdravstvo močno skrčeni in je zato možnost zdraviliškega zdravljenja v tem primeru manjša. Tako bodo delavci na podlagi novo sprejetega pravilnika, 25. 4. 1983 ga je dal delavski svet v obravnavo, združevali sredstva namenjena za termalno zdravljenje.

Delavci so se, po pravilniku o termalnem zdravljenju, sporazumeli, da določijo krite-

terije za pošiljanje delavcev na termalno zdravljenje, ter pogoje za plačilo tega. Ka-

Investicije

V našem srednjeročnem programu — do leta 1985 — je predvideno, da v letošnjem letu zamenjamo sedanje, že močno iztrošene predilne stroje v predilnici bombaža II, z novimi. Te smo nameravali kupiti v tovarni Krušik iz Valjeva, izkazalo pa se je, da lahko oni ta načrt uresničijo šele prihodnje leto ali celo kasneje. Njihovi pogoji so zahtevni, saj predvidevajo tudi 30 % devizno soudeležbo.

Tako smo se ozrli na ponudbo firme Textima iz V. Nemčije, v kateri nam nudijo najnovejše prstančne predilne stroje po ugodnih pogojih. Dobavili bi jih do konca letošnjega leta ali začetka prihodnjega, plačali pa bi jih v klirinških dolarjih, toda ne takoj: 10 % ob naročilu, 10 % ob dobavi, 80 % pa v naslednjih petih letih s 7,5 % obrestmi. Pogoj za sklenitev te pogodbe je tudi soglasje tovarne Krušik, pač zaradi uvoza. Dobili smo že pismeno izjavo iz te tovarne, da nam zaradi objektivnih razlogov in gospodarskih težav ne morejo dobaviti te stroje v določenem roku. Ta izjava pa je hkrati tudi soglasje.

(Delegati delavskega sveta so natančneje seznanjeni o koristih te naložbe.)

Zaradi zamenjave strojev bo potrebno dozidati še transformatorsko postajo III, ker se bo povečal odvzem električne energije; povečati pa bo treba še zmogljivost klimatskih naprav v predilnici II hkrati z montažo strojev.

Že lansko leto smo predvidevali gradnjo no-

vega skladišča za surovine na zemljišču, kjer stojita dva platnena, skladiščna šotori, ki sta že precej iztrošena. Prvega smo kupili pred desetimi, drugega pa pred osmimi leti. Potrebna sta temeljitega popravila, ki bi predvidoma stalo več kot milijon dinarjev za vsakega.

Člani komisije za plan in razvoj naše tovarne so menili, da bi bilo bolje zgraditi novo, trajnejše skladišče.

Zgradili bi delno zidano, delno montažno skladišče, ki ga izdeluje tovarna Trimo iz Trebnjega. S tem se bodo izboljšali pogoji skladiščenja; sneg, katerega smo morali odstranjevati s šotorov ne bo več predstavljal takšnih težav. Dobaviti ga je možno že letos, cena pa znaša nekaj nad 5 milijonov. Stare šotore bomo vseeno delno obnovili in jih postavili na prostor nad menzo, saj nam skladiščni prostori vedno primanjkujejo.

Te predloge komisije za plan in razvoj tovarne so obravnavali delegati delavskega sveta na seji pred prvomajskimi prazniki in jih tudi sprejeli.

M. M.

drovska skužba mora tako vsako leto ob pripravi letnega plana izdelati predlog kolikšnemu številu delavcev bo potrebno termalno zdravljenje in koliko sredstev naj se za ta namen predvidi v planu skupne porabe.

Pravico do odobritve termalnega zdravljenja po tem pravilniku ima vsak delavec naše delovne organizacije, katerega zdravstveno stanje narekuje nujnost takega zdravljenja, pa mu to zdravljenje ni bilo omogočeno iz sredstev zdravstvene skupnosti.

Upravičenost do odobritve termalnega zdravljenja se presoja na osnovi mnenja zdravnika specialista oziroma obratnega zdravnika. O upravičenosti do zdravljenja kasneje odloča tudi posebna komisija, ki jo sestavljajo obratni zdravnik, socialna delavka in 3 člani, ki jih imenuje konferenca sindikata Predilnice Litija. Pri obravnavi posameznega predloga sodeluje še predsednik ali član izvršilnega odbora osnovne organizacije sindikata iz katere je predlagani delavec. Komisija izvoli predsednika komisije in sicer izmed članov, ki jih imenuje konferenca sindikata.

Čas trajanja zdravljenja je praviloma 10 dni, le izjemoma, če to zahteva zdravstveno stanje delavca, je lahko daljše, vendar največ do 21 dni. V primeru daljšega zdravljenja plača delovna organizacija 10-dnevno zdravljenje z ozirom na materialne možnosti posameznika ali čas zaposlitve v naši delovni organizaciji, za preostale dni pa nudi delavcu za celotne stroške oskrbe posojilo, ki ga mora odplačati v 10 enakih mesečnih obrokih neposredno po zdravljenju.

Kraj termalnega zdravljenja se določa v odvisnosti od indikacije bolezni, čas koriščenja pa se določa praviloma pred in po sezoni, le izjemoma, če to terja neposredno nadaljevanje zdravljenja, se lahko delavcu odobri zdravljenje tudi v glavni sezoni.

Delavci bodo uporabili v času trajanja termalnega zdravljenja redni letni dopust oziroma glede na zdravstveno stanje bolniški stalež.

Kot je že bilo omenjeno delimo pri plačilu stroškov termalnega zdravljenja upravičence glede na materialne možnosti, ki jih ima posameznik in glede na čas zaposlitve v delovni organizaciji.

1. Celotne stroške oskrbe in zdravstvenih uslug tako

plača delovna organizacija delavcem:

a) ki so v delovni organizaciji Predilnica Litija zaposleni več kot 25 let in so takega zdravljenja potrebni;

b) katerega dohodek na družinskega člana ne presega 50 % povprečnega osebnega dohodka v Sloveniji za 9 mesecev preteklega leta.

2. Delavcem, ki ne izpolnjujejo pogojev pod točko 1, pa so takega zdravljenja potrebni pa plača delavec sam.

Delavci, pri katerih dohodek na družinskega člana ne presega 80 % povprečnega osebnega dohodka v Sloveniji za 9 mesecev preteklega leta, pa dobijo za plačilo oskrbnega dne posojilo, ki ga morajo odplačati v 10-mesečnih obrokih v sklad skupne porabe.

Stroški oskrbnega dne predstavljajo za vsa termalna zdravilišča oskrbni dan v Čateških toplicah, ki ga vsako leto določi delavski svet.

V primeru daljšega zdravljenja od 10 dni in v primeru ko ima delavec pravico do posojila mora pred odhodom na termalno zdravljenje podpisati izjavo, s katero dovoljuje, da mu knjigovodstvo osebnih dohodkov odteguje obroke za odplačilo oskrbnega dne termalnega zdravljenja.

Število upravičencev do termalnega zdravljenja se letno odobri glede na odobrena sredstva v skladu skupne porabe. Vsak upravičenec lahko uporabi termalno zdravljenje enkrat v petih letih, zaradi izjemnih zdravstvenih razlogov pa največ dvakrat v tem času.

Dokumentacijo oz. podatke zbira socialna delavka in sicer morajo biti komisiji predloženi naslednji podatki:

— prošnja predlagatelja oziroma predlog zdravnika oziroma osnovne organizacije sindikata v kateri delavec, za katerega predlagajo termalno zdravljenje, dela;

— kraj zdravljenja;

— podatki o dohodkih predlaganega oziroma njegove družine;

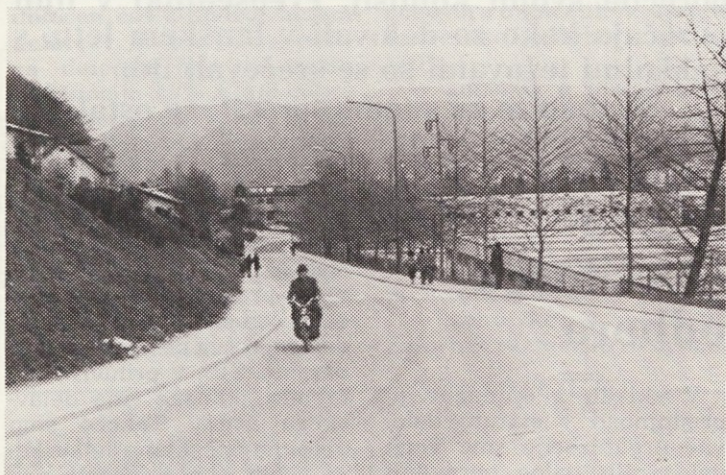
— podatki o trajanju zaposlitve v delovni organizaciji;

— in eventuelne druge za odločanje pomembne podatke.

Po obravnavi predloga za termalno zdravljenje komisija izda sklep o upravičenosti do termalnega zdravljenja, kraju, času in o predvidenih stroških za zdravljenje ter kdo je plačnik stroškov oskrbe.

J. K.

PREVIDNO ČEZ CESTO

Na celotni cesti z Graške Dobrave do našega križišča ni nobenega prometnega znaka, ki bi opozarjal voznike na prehod za pešce. Ta je zadnje čase bolj »obljuden«.

V jutranjih urah je na železniškem nadvozu v Litiji velik promet. Avtomobili vozijo s polno hitrostjo, tem se pridružijo še avtobusi in tovornjaki, ki vozijo proti predilnici. Na tej cesti so tudi pešci; otroci, ki hitijo proti šoli, občani, ki hitijo proti šoli, občani, ki hitijo proti železniški postaji, delavci iz predilnice, ko gredo na delo ali z dela in mnogi drugi.

Ko prečkamo cesto iz smeri predilnice proti poslovni zgradbi vidimo levo (slika 1) in desno (slika 2) le majhen del ceste; za marsikaterega voznika premalo, da bi pred preходом še pravočasno ustavil vozilo.

Ali je prehod za pešce na cesti med poslovno zgradbo in predilnico varen

Med poslovno zgradbo (bivši zdravstveni dom) in proizvodnimi oddelki je preko Kidričeve ceste označen prehod za pešce, ta pa ni dovolj varen. Za varno prečkanje ceste se je treba prepričati, če v bližini ni vozil, ki brzijo proti preходу. Res je, prav brzijo, še posebno iz Graške Dobrave. Ta vozila težje opazimo kadar želimo prečkati prehod proti poslovni zgradbi. Vidljivost je zaradi ovinka, tovarniške ograje močno zmanjšana. Tudi vidljivost proti nadvozu ni dosti boljša zaradi vzbočene ceste — toda od tam vozila ne vozijo tako hitro. Nekoliko bolje je, kadar prečkamo cesto v nasprotni smeri. Z obeh smeri ceste pa ni nobenega znaka za omejitev hitrosti, opozorila za prehod itn.

Naša služba za varstvo ljudi pri delu bo skupaj s službo, ki je odgovorna za gradbene objekte predlagala komunalni skupnosti, da bodo zaradi povečanega prometa na tem prehod za pešce namestili ustrezne prometne znake.

Udeležence javnega prometa, zlasti pešce, opozarjamo, naj pazljivo presodijo hitrost vozil, ki se bližajo prehodu, preden stopijo na cesto.

Zakon o varnosti cestnega prometa (Ur. list SRS št. 5/82) v 102. členu določa:

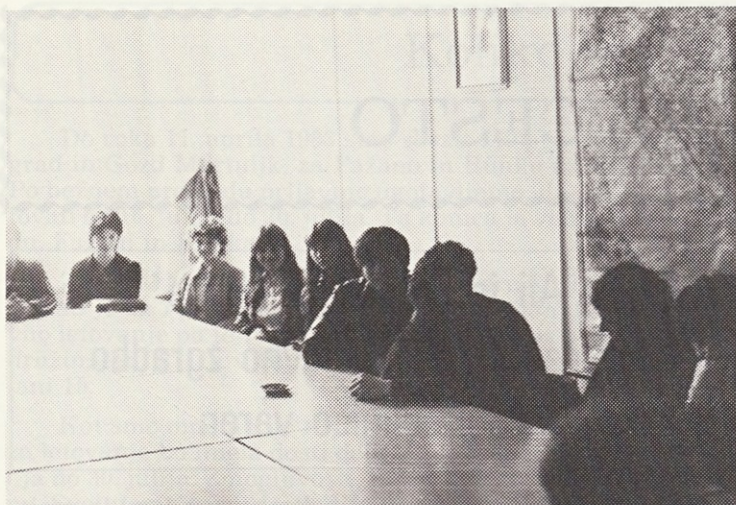
Takole zdrvi avtobus mestnega potniškega prometa preko našega prehoda.

»Pešec mora iti čez vozišče pazljivo in po najkrajši poti; preden stopi na vozišče pa se mora prepričati, da to lahko stori. Na cesti, ki ima zaznamovane prehode za pešce, mora iti pešec čez cesto na tem mestu, če ta ni oddaljen več kot 100 m. Preden gre čez vozišče, se mora prepričati, če se mu ne približuje vozilo s preveliko hitrostjo, da bi lahko zaustavil pred prehom. Zavedati se moramo, da se vozilo s hitrostjo 60 km/h giblje skoraj 17 metrov na sekundo, da znaša hitrost motornega vozila pri 80 km/h, 22 metrov v eni sekundi. Kako pomembna je ena sekunda v prometu!

Pešci bi morali vedeti, da se motorno vozilo ne da kar tako pravočasno ustaviti. Vedeti moramo, da niso vsi vozniki enako spretni, zbrani in sposobni hitro ukrepati ob novo nastali prometni situaciji.

Opozarjamo vse sodelavce, voznike in pešce. Bodimo pazljivi in zavedajmo se grozeče nevarnosti, kadar prečkamo cesto peš, pa tudi kadar smo vozniki.

F. L.

Med predavanjem na uvajalnem seminarju.

Uvajalni seminar

V naši DO že nekaj časa ni bilo organiziranega uvajalnega seminarja za novospregate delavce, ker nismo sprejemali novih delavcev v večjem številu.

V zadnjih mesecih se je intenzivnost zaposlovanja povečala, zato smo spet organizirali uvajalni seminar, ki je potekal v sejni sobi nad stročnarno.

Namen seminarja je bil, da novo sprejeti delavci dobijo boljši pregled nad celo delovno organizacijo, da se seznani s tehnološkim procesom, in da spoznajo svoje delovno mesto, njegov smoter, povezavo z drugimi delovnimi mesti, in da se seznani z organizacijo in delovanjem podjetja.

V prvi uri jim je direktor proizvodnega sektorja, **Niko Stamatovski** predaval o tekstilnih surovinah in tehnološkem procesu, poleg tega pa jih je opozoril na nekatere posebnosti v samem procesu dela, ki lahko škodljivo vplivajo na proizvodnjo, so pa v veliki meri odvisne od delavcev samih. V drugi uri so si ogledali tovarno v celoti, od skladišča pa do končnega izdelka.

V nadaljevanju jim je **Franč Lesjak**, varnostni inženir, predaval o varstvu pri delu: seznanil jih je z varstvom pri delu, z varnostno tehniko in njenem pomenu ter o drugih stvareh, ki nas spremljajo vsak dan na delovnem mestu.

Po malici jim je **Ani Povše** razložila pomen in način nagrajevanja; v enostavnih in razumljivih besedah je opisala sistem nagrajevanja v naši OZD in probleme, ki se pojavljajo v zvezi s tem.

V naslednji uri jim je **Franč Mali**, referent SLO in CZ opisal sistem in način — delovanja družbene samozagrade in civilne zaštite ter pomen in način delovanja sistema varovanja družbene premoženja v naši OZD.

Vera Bric, kadrovik jim je predstavila delovanje samoupravnega sistema v OZD in jim obrazložila pravilnik o medsebojnih razmerjih delavcev v Predilnici Litija.

Na koncu pa so vsi rahlo utrujeni poslušali še Jerneja Grila, poklicnega gasilca, ki jih je poučil o požarni varnosti in ravnanju z ročnimi gasilnimi aparati.

Ocenjujemo, da je seminar uspel. Udeleženec je lahko dobil celotno sliko naše delovne organizacije in tako uvidel pomen in smoter upravljanja svojih del in nalog v nizu del in nalog, ki dajejo končni produkt naše OZD. Malo nas je presenetilo dejstvo, da so udeleženci postavljali izredno malo vprašanj, čeprav so bile teme zanimive in aktualne tudi za njih. Niso izkoristili možnosti dobiti informacije, ki jih zanimajo že iz prve roke.

Na podlagi pridobljenega znanja, ki naj bi služilo kot osnova za nadaljne poznavanje svojih del in nalog morajo delavci stremeti, da bodo te čimbolj organizacijsko dovršene (v okviru možnosti), saj to doprinaša k večji produktivnosti in racionalizaciji dela. Vsak naj razmišlja kako bi svoje delo opravil hitreje in varneje, svoj predlog pa naj naslovi na komisijo za inovacije.

Stane Črne

Poročila komisij delavskega sveta

Delegati delavskega sveta so obravnavali poročila svojih komisij. Predsedniki v njih poročajo kako so delovali v lanskem letu, s kakšnimi težavami so se srečevali itd.

Seznajte se s temi poročili še ostali.

Poročilo o delu izvršilnega odbora

V skladu z opredelitvijo pristojnosti v statutu delovne organizacije smo večji del svojih nalog opravljali priprave za seje delavskega sveta, zborov delavcev in izvajanje sklepov delavskega sveta.

Tako smo obravnavali osnutke samoupravnih splošnih aktov in njihovih dopolnitev (kateri niso bili v pristojnosti drugih odborov DS) in jih predlagali delavskemu svetu. Obravnavali smo tudi vse predloge samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov in delavskemu svetu pred sprejemanjem posredovali svoja mnenja.

Delavskemu svetu smo predlagali osnutek dopolnitev srednjeročnega razvojnega programa in predloge letnih planov. Sprejeli smo predlog ukrepov za izvajanje letnega plana ter imenovali razvojni štab za spremljanje gospodarjenja v zmanjšanih materialnih možnostih. Osnutke planskih dokumentov in reorganizacije smo sprejemali na skupnih sejah s komisijo za plan in programiranje razvoja. Po trimesečjih smo sprejemali uresničevanje letnega plana, predlagali zborom delavcev začasne in končne delitve čistega dohodka, delavskemu svetu pa periodične in zaključne račune.

Imenovali smo inventurne komisije za letni popis premoženja delovne organizacije in delavskemu svetu predlagali inventurni elaborat. Za vzpostavitev reda pri odpisu drobnega inventarja smo imenovali posebno komisijo.

Delavskemu svetu smo predlagali tudi oblikovanje novih cen preje. Za delavski svet smo sprejeli osnutek in predlog reorganizacije proizvodnega sektorja in sektorja

vzdrževanja, oblikovali odgovore na pripombe v javni obravnavi in sklepali o prehodu vodenja vzdrževalnih služb iz sektorja vzdrževanja v proizvodni sektor. Občasno smo delovali tudi kot delegacija za delegate gospodarskih SIS, v primerih, ko ni bila sklicana seja delavskega sveta. Tekoče smo obravnavali sklepe delavskega sveta, v posameznih primerih je opredelili tudi roke za njihovo izvajanje in spremljali uresničevanje.

Obravnavali smo tudi več manjših vsakodnevnih zadev, v okviru pooblastil delavskega sveta.

Poročilo o delu odbora za delovna razmerja

V letu 1982 je bilo skupno sprejetih na delo 97 delavcev, od tega 36 moških in 61 žensk. Delovno razmerje za nedoločen čas je sklenilo 21 delavcev (7 moških, 14 žensk), za določen čas je sklenilo delovno razmerje 70 delavcev (25 moških, 45 žensk), 6 delavcev pa se je vrnilo na delo po odsluženih vojaških obveznostih.

Delavci, s katerimi smo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas so pričeli z delom v proizvodnem sektorju, v oddelku predilnice (13) in sukalnici (6), ter 1 delavec v komercialnem sektorju in 1 v obratu družbene prehrane.

Iz navedenih podatkov je razvidno, da je bilo tudi v letu 1982 omejeno zaposlovanje v proizvodnem sektorju in še bolj pa v spremljajočih službah.

Delovno razmerje je v letu 1982 prekinilo 112 delavcev, od tega: — 13 — odpoved delavca, 5 delavcev je bilo disciplinsko izključenih, 19 delavcev se je upokojilo, 6 delavcev se je invalidsko

upokojilo 61 delavcem je poteklo delovno razmerje za določen čas, 7 delavcev je odšlo v JLA, 1 delavec pa je odšel na poklicno rehabilitacijo.

Fluktuacija delavcev v letu 1982 znaša 4,8%, brez upoštevanja zaposlenih za določen čas z upoštevanjem delavcev, ki smo jih zaposlili za določen čas pa znaša fluktuacija 9,9%. Člani odbora so poleg sprejemov in odločitev delavcev obravnavali še:

- razporeditve
- nadomeščanja
- spremljali so poskusno delo novo sprejetih delavcev
- samoupravni sporazum o letnem planu zaposlovanja v občini Litija

— poročila o nadurnem delu oziroma o izkoriščanju delovnega časa

— problematiko zaposlovanja pripravnikov

— pogodbeno delo za dela in naloge v počitniškem domu

— izvajanje družbenega dogovora o načelih izvajanja kadrovske politike v občini Litija

— soglasja o podaljšanju delovnega razmerja po izpolnitvi pogojev za osebno pokojnino

— dopolnitve in spremembe pravilnika o delovnih razmerjih

— upravičenost uvedbe nadurnega dela

— zahtevke s področja delovnih razmerij in drugo.

(SE NADALJUJE)

Letna konferenca IGD Predilnice Litija

Industrijsko gasilsko društvo Predilnica Litija, ki ima 173 članov in članic, je imelo v petek 15. IV. 1983 letno konferenco v prostorih »Pošte« Litija.

Letno konferenco je odprl in pozdravil navzoče goste in člane, predsednik IGD — PL tov. **Franc Mali**, ki je na kratko opisal vlogo in pomen gasilske dejavnosti v Predilnici. Za delovnega predsednika letne konference je bil izvoljen tov. **Franc Borišek**. Najprej so podali poročila, predsednik društva, poveljnik, blagajnik in nadzorni odbor. Iz poročil je bilo razvidno, da je bil v predhodnem obdobju dosežen določen napredek. Preko 300 delavcev je bilo usposobljenih za gašenje zanetkov požarov z gasilnimi aparati. Uspešno so izvajali gasilske vaje tovarniških deset in vaje v

okviru civilne zaščite, prav tako pa je bila zamenjana tudi dotrajana gasilska oprema. V prihodnje jih čaka naloga, da v sodelovanju z občinsko zvezo uskladijo alarmni sistem, ki se ni razvijal vzporedno z razvojem Litije. Sedaj se ne sliši alarm v vseh delih mesta, kar se je pokazalo ob preizkušnji pred meseci. Ugotovljeno je bilo tudi, da je gasilska preventivna služba v Predilnici Litija uspešno delovala.

V letu 1982 smo imeli v Predilnici Litija 38 zanetkov požarov, od katerih niti eden ni prerasel v požar širših razmer, za kar imajo zasluge predvsem naši dobro usposobljeni delavci v požarni varnosti in tehnične službe, ki so zagotovile dobro opremljenost oddelkov o zahtevah požarnega varstva. Poudarjeno je bilo, da smo za obdobje v letu 1982 plačali požarno premijo ca. 600 starih milijonov, kot požarno škodo pa smo uveljavili le 3 stare milijone din. Kot rezultat uspešnega preteklega dela smo leta 1982 prejeli kot edina OZD v Sloveniji priznanje za lastne dosežke na področju požarnega varstva v SR Sloveniji za leto 1981.

V poročilih pa je bilo poudarjeno, da se na teh lovorikah ne smemo uspravati, delati moramo naprej, še bolj razviti sistem požarne zaščite in izobraževanja. Tov. **Rudi Štrus**, poveljnik enote je v poročilu omenil, da bomo poskušali v letu 1983/84 namestiti infrardeče prijavnike isker v čistilnici in mikalnici bombaža.

Letne konference so se udeležili tudi direktorji sektorjev tov. **Anton Primožič**, **Niko Stamatovski** in glavni direktor **Jože Mirtič**, ki je v diskusiji poudaril pomen preventivnega požarnega varstva, (z začetim delom odpravljati vse potencialne vzroke in pomanjkljivosti, čiščenje in mazanje strojev, vzdrževanje itd., saj bi na ta način preprečili marsikateri zanetek požara) in dal vso podporo nadaljnjemu razvoju požarnega varstva v naši DO. Tov. **Niko Stamatovski**, direktor proizvodnega sektorja je omenil, da smo napravili zelo velik korak naprej pri izobraževanju in usposobljenosti posameznika iz požarnega varstva na delovnem mestu, pravočasno odkrivanje, pravilni pristop in uporaba gasilnega aparata veliko pomeni za delavca na delovnem mestu, to je tam, kjer zanetki nastajajo. S to ugotovitvijo so se vsi strinjali. Menili pa so, da moramo v večji meri razvijati tudi druge oblike gasilskih veščin (npr. tridelni napad, različna druga gasilska tekmovanja), da bi se društvo predstavljalo tudi navzven in nadaljevalo uspešno tradicijo. Težava je v tem, da je večina naših gasilcev akti-

vna tudi v krajevnem društvu, kjer nekateri prav uspešno delujejo, na različnih tekmovanjih pa zastopajo svoje krajevno društvo.

Tov. **Franc Lesjak**, varnostni inženir je poudaril, da se pripravlja reorganizacija gasilskih deset in, na vsaki izmeni bomo imeli eno usposobljeno gasilsko desetino, katere člani bodo iz bližnje okolice, druge desetine pa bi izobraževali preko civilne zaščite. Omenil je, da je tudi že sprejet program izobraževanja iz požarnega varstva in da bodo tega deležni vsi, tako mladi kot starejši. Približuje se tudi stoletnica Predilnice Litija in v jubilejnim letu bi organizirali tudi večje gasilsko tekmovanje, na katerem naj bi bili tudi mi primerno zastopani, priprave na to pa naj bi začeli že letos.

Na koncu so najboljšim desetinom v tekmovanju tovarniških deset in podelili pokal in diplomi in si bili enotni v mislih, da je potrebno vsakega posameznika člana IGD-PL pridobiti za aktivno delovanje in čim bolj usposobiti, saj bo tak član koristil tako naši tovarni kot tudi društvu v svoji krajevni skupnosti.

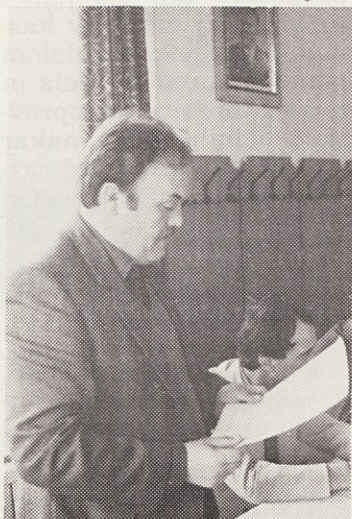
Stane Črne

K razpravi se je prijavil tudi glavni direktor Jože Mirtič. (Foto: B. Bizjak)

Udeležba na gasilskem plenumu je bila kar zadovoljiva. (Foto: B. Bizjak)

Predsednik IGD Predilnica Litija Franc Mali. (Foto: B. Bizjak)

Koliko je prijav za letovanje

Do roka 11. aprila 1983 smo zbrali 149 prijavnic za Novigrad in Gozd Martuljk, za Fažano in Runke pa 46 prijavnic. Po bežnem pregledu prijavnic ugotavljamo, da želi večina letovati od 16. julija do 30. julija. Ta konica je velika v Novigradu, Fažani in Runkah.

Za Gozd Martuljk je prijavljenih 6 družin, lani 10; za Novigrad je za 7-dnevno letovanje 64 prijav, lani 93, za 10-dnevno letovanje pa je 79 prijav; v Fažani je letos prijavljenih 25 družin, lani 37, in v Runkah je letos prijavljenih 21 družin, lani 15.

Kot smo omenili, je to le bežen pregled prijav. Komisija za letovanje bo imela dosti dela le pri razporejanju od 16. julija do 30. julija. Zmoglјivosti, razen v konici, niso prezasedene. Svetujemo vam, da sledite novostim v Informacijah (komisija bo posameznike klicala tudi po telefonu, da bi uskladili čas letovanja).

V Novigradu je 34 hišic s 132 ležišči. Od tega za 7 dni 16 hišic s 60 ležišči in za 10 dni 18 hišic z 72 ležišči.

Poglejmo, kako smo se prijavljali za letovanje:
7-dnevna izmena

Čas letovanja	NOVIGRAD		GOZD MARTULJK	
	št. oseb	št. prij.	št. oseb	št. prij.
18.6. - 25.6.	-	-	-	-
25.6. - 2.7.	11	3	-	-
2.7. - 9.7.	15	4	-	-
9.7. - 16.7.	11	4	-	-
16.7. - 23.7.	79	20	4	1
23.7. - 30.7.	27	7	6	2
30.7. - 6.8.	31	9	-	-
6.8. - 13.8.	24	7	1	1
13.8. - 20.8.	8	2	2	1
20.8. - 27.8.	19	5	-	-
27.8. - 3.9.	5	2	-	-
3.9. - 10.9.	72	1	2	1

10-dnevna izmena

Čas letovanja	NOVIGRAD		Število prijav	
	št. oseb	št. prij.	Fažana	Runke
20.6. - 30.6.	20	6	1	-
30.6. - 10.7.	22	8	4	6
10.7. - 20.7.	50	15	6	5
20.7. - 30.7.	84	23	5	7
30.7. - 9.8.	51	14	5	1
9.8. - 19.8.	34	9	4	1
19.8. - 29.8.	13	3	-	1
3.9. - 8.9.	4	1	-	-

Iz tabel je razvidno, da bo v Novigradu še nekaj prostora, razen pri 7-dnevni izmeni od 16. julija do 23. julija, pri 10-dnevni izmeni pa so zasedeni datumi od 10. julija do 9. avgusta. V Runkah in Fažani pa bo nezasedena samo prva in zadnja izmena.

V Gozd Martuljku ni gneče in bodo vsi prijavljenci lahko letovali kot so želeli.

Vidim, da tako kot vedno vsi želijo letovati v zelo kratkem obdobju — sredi glavne sezone. Potrebno se bo pač odločati tudi za zgodnejši ali kasnejši termin.

Lado Zevnik

Srečanje na Vačah

Turistično društvo Vače vabi na proslavo v soboto, 21. maja 1983.

Spored:

Ob 9. uri bo srečanje pri drevoredu »88 dreves«, ki so jih nasadile prijateljske krajevne skupnosti na Slivni pri GEOS-u. Slavnostni govornik bo predsednik skupščine kulturne skupnosti Slovenije tov. Vladimir Kavčič.

Ob 11. uri bo pobratenje med osnovnima šolama Vače in Ledina iz Ljubljane.

Ob 13. uri bo na Kleniku odkritje povečane kopije vaše situle. Kopija je visoka okoli 1 m in bo postavljena ob poti, ki vodi do mesta, kjer je bil izvirnik izkopan.

Po proslavi bo tovariško srečanje na Kleniku.

Vabijo k čimštevilnejši udeležbi.

Upokojili ste se

V marcu sta se upokojili dve naši delavki, **Marija Rožman** in **Martina Bokal**. Obe sta pričeli z delom v naši delovni organizaciji že leta 1948.

Tov. Rožmanova je pričela z delom v oddelku predilnice, kot snemalka. Po 6 mesecih je bila razporejena za pomožno predico in kasneje, ko je dobila »svoje« stroje, za predico. Več let je hodila na delo iz Vintarjevca in kasneje iz Šmartna, le zadnja leta, ko ji je bilo dodeljeno novo dvosobno stanovanje na Graški Dobravi, je bila njena pot na delo krajša.

Po 30 letih delovne dobe je bila razporejena zaradi bolezni na lažje delo,

če temu lahko rečemo tako, saj je kljub bolezni še vedno posluževala predilne stroje, vendar samo v dnevnih izmenah.

Tudi **tov. Bokalova** je pričela z delom v oddelku predilnice kot snemalka in le nekaj mesecev kasneje nadaljevala z delom pomožne predice. Dela in naloge predice je opravljala polnih 23 let, nakar je bila zaradi bolezni razporejena na lažje delo. Od leta 1975 dalje je posluževala stroj za sortiranje cevč v oddelku sukalnice, na vseh treh izmenah, tudi ponoči.

Obema želimo da leta, ki so pred njima, kar najlepše preživita!

V. B.